

Stručni rad

UČENJE NA OTVORENOM

Petra Krmelj, profesorica razredne nastave

Osnovna šola Stična, Slovenija

Sažetak

Nastava u prirodi je bogata aktivnost za učenike jer im omogućuje jačanje vještina, stavova i znanja. U prirodi se učenici opuštaju, zabavljaju, kreću i igraju. Kroz igru učenici stječu iskustva i znanja važna za život. U članku su prikazane neke aktivnosti u prirodi kroz koje učenici nesvjesno stječu nova znanja i uče.

Ključne riječi: iskustveno učenje, međupredmetna integracija, kreativnost, opuštanje

1. Uvod

Najšira definicija nastave na otvorenom je da je to organizirano učenje koje se odvija izvan školskih zgrada. Nastava na otvorenom odnosi se na filozofiju, teoriju i praksu iskustvenog učenja i odgoja za okoliš. [2]

Postoji mnogo različitih opcija za izvođenje nastave na otvorenom. Danas naši učenici većinu vremena provode u zatvorenom prostoru. I u školama je nastava izvan učionice vrlo rijetka, osim sportskih, tehničkih, prirodoslovnih dana I škola u prirodi.

Svi mi koji se bavimo odgojem i obrazovanjem znamo da aktivnosti u prirodi daju važan doprinos zdravom razvoju ličnosti. Prema riječima stručnjaka, danas sve više djece ima prekomjernu tjelesnu težinu i psihičke smetnje.

Podizanje svijesti o tome je još važnije u vrijeme kada su računalo i mobitel studentima najprivlačnije stvari na svijetu. Kako bi se učenicima omogućila kvalitetna nastava, bitno je organizirati nastavu na otvorenom.

2. Zašto učenje na otvorenom?

Satovi na otvorenom omogućuju vam igru, učenje, stvaranje i kretanje na svježem zraku. Zabavno je, zdravo i jeftino.

Igra na otvorenom za djecu predstavlja stjecanje znanja iz različitih područja te je ujedno i glavni izvor životnog iskustva. Važno je da okruženje u kojem se igra igra bude poticajno i bogato. Takvo okruženje najlakše je osigurati na otvorenom, u prirodi, jer je stalno dostupno svima.

Za djecu je učenje kroz igru na otvorenom obogaćivanje koje im omogućuje izravno i neizravno jačanje vještina, stavova, ponašanja i znanja.

2.1. PREDNOSTI NASTAVE NA OTVORENOM [2]

- dopušta djeci pravo iskustvo,
- poboljšati fizičko i psihičko zdravlje učenika,
- povećati motivaciju, entuzijazam i samopouzdanje,
- poboljšava ishode učenja,
- povećati ručne vještine, koordinaciju i ravnotežu,
- poboljšava ponašanje učenika u razredu (timski rad, grupno povezivanje),
- omogućuje društveni razvoj (suradnja, povjerenje),
- promiče individualne metode učenja,
- povećati brigu i odgovornost za okoliš (obrazovanje za održivi razvoj),
- omogućuje međupredmetnu integraciju.

3. Primjer aktivnosti - Numerička zabava u prirodi

3.1 Svrha aktivnosti

Ovom aktivnošću učenici uče brojeve do 5 na konkretnoj razini te organiziraju broj predmeta za grafički zapis. Stječu osjećaj orijentacije u prirodnom okruženju, razvijaju vještine međusobne suradnje, treniraju ručne vještine, jačaju vještine timskog rada i zabavljaju se.

Lokacija: na otvorenom (šuma)

Pribor: češeri, kamenje, grančice, lišće drveća, voće, kora, mahovina....

3. 2 Opis aktivnosti

S učenicima idemo u okolicu škole, u obližnju šumu. Pronađemo odgovarajuće mjesto (može biti i šumska čistina). Prvo se uhvatimo za ruke u krug i smirimo se, osjećamo šumu (tišina, pjev ptica, miris šume, vjetar, šuštanje lišća).

Tada svatko bira svoje omiljeno drvo i grli ga i sluša.

Slika 1: Smirivanje u krug

Slika 2: Slušajući stablo

Podijelimo se u grupe. Na **1. stanci** zadatak učenika je pronaći 5 stvari u šumi:

- nešto ravno
- nešto zeleno
- voće (kesten, žir, žir) ili šišar
- nešto crveno
- nešto što ne spada u šumu

Stanica 2:

Od prirodnih materijala tvore brojeve do 5.

Slika 3: Brojevi od prirodnih materijala

Stanica 3: aktivnosti nadogradnje

Dizajniraju različite uzorke i mandale od voća, češera, lišća...

Stanica 4: aktivnosti nadogradnje

Mogu dizajnirati kućice za patuljke, patuljke ili životinje od prirodnih materijala.

Slika 4, 5: Izrada od prirodnog materijala

3.3 Preporuke:

- Ograničite prostor traženja i kretanja.
- Pronađeni predmeti iste vrste mogu se međusobno usporediti i razvrstati po veličini, boji.
- Biramo prikladan teren.
- Ne koristimo otrovne biljke i njihove dijelove i ne uništavamo prirodni okoliš.

4. Zaključak i ocjena

Aktivnost se provodila u neposrednoj blizini škole – u šumi. Učenici su jako uživali. Vole aktivnosti na otvorenom jer se osjećaju manje restriktivno i slobodnije.

Najbolja investicija u budućnost djece je učenje u šumi. Predmet također može biti interdisciplinaran i mnoge se konkretne aktivnosti mogu provoditi na otvorenom. U 1. razredu smo iz matematike počeli čitati brojeve do 5. Učenici su tražili 5 različitih stvari, a zatim od prirodnih materijala oblikovali zapis brojeva. Odradili su sjajan posao jer su ispravno osmislili brojeve.

Također su bili kreativni u osmišljavanju mandala i raznih slika od materijala koji su pronašli oko sebe. U šumu ćemo se sigurno vraćati još mnogo puta, jer učenici zaista uživaju, kreću se, opuštaju i lakše uče.

Stoga, približimo djeci prirodu tako što ćemo im omogućiti da se igraju u njoj, jer samo tako će shvatiti da je priroda ujedno najbolje igralište, igraonica i teretana na svijetu.

5. Literatura

[1] Brajkovič, I. et .al (2021). Danes se igramo zunaj: priručnik za dejavnosti v naravi. Center šolskih in obšolskih dejavnosti. Ljubljana.

[2] Skribe – Dimec, D. (2014). Pouk na prostem. Raznovrstnost pristopov in razvijanje naravoslovnega mišljenja (str. 79 -83). URL: http://pefprints.pef.uni-lj.si/2577/1/Skribe_Pouk_na_prostem.pdf (14.12. 2021)

[3] Izvori fotografija: osobni arhiv